

DIAMO, státní podnik
odštěpný závod HBZS
Lihovarská 1199/10, Radvanice
716 00 Ostrava

Ostrava, 2026-04-14

Paměť národa – příběhy, které nesmějí zmizet

Pořad Paměť národa se zaměřuje na skutečné životní příběhy lidí, kteří prošli válkou, totalitou, perzekucí či jinými zásadními událostmi naší historie. Jeho cílem je uchovat svědectví, na která by se jinak mohlo zapomenout – právě osobní výpovědi nám totiž nejuvěrněji ukazují, co lidé v minulosti skutečně prožívali.

Březnovou besedu obohatili dva pamětníci spjatí s hornickým prostředím. Jejich vyprávění bylo nejen poutavé, ale také hluboce lidské.

Prvním hostem byl 94letý Ing. Karel Pyško, který zavzpomínal na své působení na bývalém Dole Doubrava na Karvinsku. Do rubaňového kolektivu nastoupil ještě před svými čtrnáctými narozeninami. Osudový okamžik přišel 12. února 1949. Měl nastoupit na noční směnu, avšak protože byl členem pěveckého kroužku, účastnil se ten den vystoupení po okresní konferenci KSČ. Směnmistr jej proto z noční směny uvolnil. Krátce poté, ve 3:45, došlo ve sloji Hubert nad 8. patrem k mohutnému výbuchu metanu. Zahynulo při něm 19 jeho kolegů z party. Další tragédie následovala v neděli, kdy během pátého výbuchu zemřelo pět báňských záchranářů při průzkumu postiženého prostoru. Ještě dnes pan Pyško říká, že jej pěvecký soubor zachránil od jisté smrti. Málokdo také ví, že je synem známého hereckého představitele – Alexeje Pyška.

Druhým pamětníkem byl Svatomír Tošenovský, dlouholetý zaměstnanec státního podniku DIAMO, o. z. HBZS Ostrava. Ohlédl se za svými 35 lety strávenými v báňském záchranářství. Slib báňského záchranáře složil v roce 1991 do rukou tehdejšího ředitele HBZS Ostrava – symbolicky tak stvrdil svou připravenost vždy pomáhat tam, kde jde o život. Za svou práci obdržel v roce 2019 jedno z nejvyšších resortních ocenění: Zlatý záchranářský záslužný kříž, který mu předal předseda Českého báňského úřadu. V současnosti působí jako VZS – Velitel záchranných sborů na odštěpném závodě HBZS Ostrava.

Osobní příběhy mají jedinečnou moc. Připomínají nám pravdu, učí nás pochopení a ukazují, jak křehká může být lidská svoboda. Díky pamětníkům mnohem lépe rozumíme tomu, co se skutečně stalo – a proč je důležité na to nezapomenout.

Projekt Paměť národa se dlouhodobě snaží tyto příběhy zachytit, vyprávět a předávat dál. Jeho motto to vyjadřuje přesně: „Zapomínat je snadné. Proto natáčíme a vyprávíme svědectví, která nesmějí vymizet.“

Šulej Jan, referent V – vzdělávání VVaT, o. z. HBZS Ostrava
Fotografie: Svatomír Tošenovský, google

DIAMO, státní podnik
Máchova 201, 471 27 Stráž pod Ralskem
DIAMO, státní podnik, odštěpný závod HBZS
Lihovarská 1199/10, Radvanice, 716 00 Ostrava

IČO: 00002739
DIČ: CZ00002739
Tel.: +420 596 258 111
E-mail: hbzs@diamo.cz

Obchodní rejstřík: Krajský soud Ústí nad Labem
Oddíl AXVIII, vložka 520
Bankovní spojení: Česká národní banka
č. ú. 60003-23550881/0710
Datová schránka: sjfywke

